

**N:o 80.**

Af herr **C. W. Collander**, om ändrad lydelse i vissa delar af gällande patentlag.

Hvar och en som med någon uppmärksamhet följt patentväsendets utveckling i vårt land, sedan den nuvarande patentförordningen den 1 januari 1885 trädde i kraft, har säkerligen märkt, att denna utveckling varit synnerligen beaktansvärd. Redan det stora antalet patentansökningar utvisar detta, såsom torde framgå af följande tabell.

*Tab. 1.*

**Antal patentansökningar.**

1885 .....	703
1886 .....	604
1887 .....	661
1888 .....	803
1889 .....	837
1890 .....	873
1891 .....	941
1892 .....	1,004

Med fränseende af den rusning, som egde rum under de första månaderna af år 1885 och som gjorde detta års siffra jemförelsevis hög, visar således antalet patentansökningar en särdeles jemn stegring.

På samma gång hafva patentbyråns inkomster äfvensom det årliga öfverskottet af inkomsterna öfver utgifterna visat en synnerligen tillfredsställande ökning, såsom framgår ur en jemförelse mellan här bifogade tabeller 2, 3 och 4.

*Tab. 2.*  
Kongl. patentbyråns inkomster.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Affgifter för patentsökning.....	34,850:—	29,950:—	32,900:—	39,950:—	41,700:—	43,450:—	46,850:—	49,900:—
Årsaffgifter för patent.....	500:—	10,705:—	18,845:—	25,105:—	29,845:—	37,985:—	45,340:—	49,875:—
Försälda patentbeskrifningar.....	—	1,758: 93	1,413: 50	1,595: 75	1,200:—	1,793: 25	776: 25	1,903: 75
Varnmärkens registrering .....	58,120:—	10,440:—	8,080:—	8,280:—	6,760:—	8,680:—	8,360:—	8,000:—
Diverse inkomster .....	580:—	567: 82	—	173: 12	188: 91	1,426: 67	544: 31	—
Summa	94,050:—	53,421: 75	61,238: 50	75,103: 87	79,693: 91	93,334: 92	101,870: 56	109,678: 75

*Tab. 3.*

Kongl. patentbyråns utgifter.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Återstälda patent- och registrerings- affgifter .....	2,735:—	3,660:—	3,710:—	4,805:—	6,360:—	6,560:—	6,545:—	6,895:—
Afföningar och arfrodén .....	21,804: 73	28,909: 72	28,902: 50	29,107: 50	29,246: 50	32,634: 91	34,487: 49	37,148: 57
Henskrifning, porton m. m. ....	2,934: 28	3,859: 65	3,122: 54	4,193: 89	3,950: 76	3,006: 56	2,960: 55	3,402: 82
Publikationer .....	14,971: 27	18,274: 89	18,092: 66	21,544: 63	23,283: 23	28,110: 53	25,952: 81	29,540: 50
Bibliotek, arkiv, inventarier .....	5,815: 48	3,561: 95	2,720: 44	3,468: 74	2,309: 60	3,006: 07	3,324: 78	3,189: 49
Ved, lyskällning, renhållning m. m....	440: 05	613: 58	828: 03	915: 15	804: 70	1,326: 68	1,835:—	1,737: 85
Hyrn .....	—	—	—	—	—	2,000:—	4,000:—	4,000:—
Resor och intern. byrån i Bern .....	935: 18	3,864: 19	1,660: 40	1,505: 98	2,034: 52	3,215: 68	1,509: 12	1,510: 17
Flyttnings- och organisationskostnad...	5,103: 35	3,986: 05	465: 51	438: 55	—	2,529: 98	—	—
Summa	54,019: 34	66,730: 03	59,502: 08	65,978: 94	67,989: 21	83,391: 41	80,614: 75	87,424: 40

Tab. 4.

Öfverskott af inkomster öfver utgifter.

1885 .....	+	40,030: 66
1886 .....	—	13,308: 28
1887 .....	+	1,736: 42
1888 .....	+	9,124: 93
1889 .....	+	11,704: 70
1890 .....	+	9,943: 51
1891 .....	+	21,255: 81
1892 .....	+	22,254: 35
		Summa + 102,742: 10.

Det torde häraf vara tydligt, att patentbyråns ekonomi numera är fullt betryggad, till och med om en betydlig minskning i inkomsterna eller ökning i utgifterna skulle tillfälligtvis inträda. Och det stora öfverskott af 102,700 kronor, som byråns verksamhet hittills lemnat, gifver full garanti för, att byråns verksamhet icke ens genom ganska stora och långvariga rubbningar skall kunna komma att betunga statsverket med några som helst utgifter.

Vid sådant förhållande samt då patentbyrån derjemte, genom stämpelafgiften för patentbref, årligen tillför statsverket en mycket afsevärd inkomst, som för åren 1885—92 uppgått till sammanlagdt 93,500 kronor, samtidigt med att den helt och hållet bestridt sina egna utgifter, har det synts mig, att tiden är inne för en minskning af de afgifter, som nu äro lagda på svenska patent. Dessa afgifter uppgå för närvarande, i enlighet med föreskrifterna i § 11 af nu gällande patentförordning, till ett belopp af 785 kronor, hvilket är omkring 20 gånger så mycket som i Danmark, och med 160 kronor öfverstiger kostnaden för ett patent i Norge. Skilnaden är således mycket betydlig och det är gifvet, att denna höga kostnad försätter den svenska uppfinnareverksamheten i ett ogynnsammare läge än hvad fallet är i våra grannländer.

Ett dylikt förhållande synes mig vara mindre välbetänkt och strida mot landets bästa. Det kan nemligen icke förnekas, att det numera är en tvingande nödvändighet för ett industriidkande land att så vidt möjligt gynna uppfinnareväsendet. Också framträda på detta område ständiga framsteg. England har under åren 1883—92 två gånger gjort högst betydliga nedsättningar i patentkostnaderna, i Tyskland

har 1891 utfärdats en ny patentlag i stället för den, som 1877 antogs. Schweiziska industriens intresse har omsider framtvingat en patentlag i detta land, i Frankrike ljuder krafvet på nedsättning i patentkostnaderna allt starkare, de industriidkande staterna hafva ingått en omfattande patent-union o. s. v. Kort sagdt, i alla industriidkande länder råder ett ständigt och nästan oemotståndligt tryck i riktning af patentväsendets utveckling, något som näppeligen skulle vara förhållandet, om icke denna utveckling befunnits vara af stor betydelse för de respektive ländernas industri.

Hvad Sverige angår, har samma förhållande redan tagit sig uttryck i utfärdandet af den nya patentförordningen af den 16 maj 1884, ändring af densamma den 5 juni 1891 samt slutligen minskning i stämpelafgiften för patentbref.

Härmed är dock ingalunda allt väl bestämdt utan ytterligare ändringar äro af behovet påkallade, och i synnerhet har behovet af billigare ansökningskostnader ofta blifvit framhållet. I den berättelse, som chefen för patentbyrån afgifvit öfver patentbyråns verksamhet under åren 1885—89 och som af kongl. civildepartementet blifvit offentliggjord, framhålles med styrka nödvändigheten af att göra patentkostnaden billigare; detsamma ådagaläggas jemväl på ett öfvertygande sätt i en af patentbyråns öfveringenjör författad skrift, som finnes införd i industritidningen Norden för år 1890, och slutligen har äfven Svenska Uppfinnareföreningen offentligt (se industritidningen Norden för den 12 december 1890) uttalat samma mening. Alla dessa uttalanden öfverensstämma äfven deri, att början till nedsättningen bör göras genom att *minska kostnaden för patents erhållande* och att först derefter, i den mån byråns ekonomi det medgifver, årsafgifterna böra nedsättas.

Den nuvarande kostnaden för ett svenskt patent är på följande sätt fördelad.

Tab. 5.

För patentets erhållande (inklusive stämpelafgiften 10 kr.) .....	Kr. 60
» 2:dra, 3:dje, 4:de och 5:te patentåren hvarterda .....	» 25
» 6:te, 7:de, 8:de, 9:de och 10:de patentåren hvarterda .....	» 50
» 11:te, 12:te, 13:de, 14:de och 15:de patentåren hvarterda ...	» 75.

Genom att förlägga de lägsta årsafgifterna till de första åren af patenttiden, då uppfinnaren i allmänhet icke drager någon vinst af sitt patent, har man åsyftat att bereda honom en lättnad. Men ofvanstående tabell visar, att denna lättnad icke kommer uppfinnaren till godo förr, än han redan måst vidkännas en kostnad nästan lika stor

som under ett af de sista patentåren. Då nu uppfinnaren möjligtvis efter några år kan få någon inkomst af uppfinningen, men vid tiden för ansökningen endast har utgifter för densamma, så är olämpligheten af det ofvan angifna afgiftsbeloppet för patents erhållande lätt insedd, och det blir påtagligt, att det välvilliga syftet, att i början af patenttiden göra uppfinnarens börda lättare, härigenom delvis förfelats.

Detta blifver ännu mera fallet, om, såsom ofta är förhållandet, en patentansökans behandling tager så lång tid, att patenthafvaren samtidigt med patentbrevets utlösning har att erlægga en eller två årsafgifter, hvarigenom utgifterna för patentets erhållande kunna uppgå till hundra kronor eller deröfver. Och ännu känbarare blifva dessa första patentutgifter för de många uppfinnare, som för tilläggsopatent å nya uppfinningar ofta inom kort tid måste utbetala flera afgifter.

Att dessa dryga första patentafgifter rent af utestänga en mängd uppfinnare, i synnerhet bland de mindre bemedlade, från patents sökande och derigenom minska uppfinnareverksamheten inom landet, är tydligt.

Huruledes en nedsättning i *afgifterna för patents erhållande* förmår att framlocka en mängd uppfinnare, som eljest icke framtråda, emedan de ej äro i stånd att söka patent, ådagalägges på ett anmärkningsvärdt sätt deraf, att, då nämnda afgift i England från och med år 1884 nedsattes från £ 25 till £ 4, steg antalet patentansökningar på ett enda år från 6,000 (år 1883) till icke mindre än 17,100 (år 1884) och har sedan bibehållit sig vid liknande höga siffror. Man behöfver ej mycket känna till förhållandena inom vår handtverks- och arbetsklass för att veta, att äfven hos oss en mängd mindre bemedlade uppfinnare nu måste afstå från att bekantgöra och tillgodogöra sina uppfinningar, och att således eu betydligt större uppfinnareverksamhet skulle framtråda, om patenten blefve billigare.

Öfvergående till frågan huru stor nedsättning, som bör göras, ber jag få framhålla, att samtliga de ofvan omnämnda sakkunnige ansett, att den första kostnaden för ett patents erhållande ej bör öfverstiga 30 kronor, stämpelafgiften inräknad. Då nu denna uppgår till 10 kronor, skulle alltså den afgift, som vid patentansökans inlemnande erlägges, sättas till 20 kronor.

Denna afgift är enligt min mening passande, under förutsättning att samtidigt den nu gällande föreskriften om återbetalning af halfva den erlagda afgiften, i händelse ansökningen förfaller eller afslås, blir borttagen ur patentförordningens § 11, så att patentbyrån, äfven i händelse af afslag å ansökningen eller densammans förfallande, erhåller nämnda afgift af 20 kronor för hvarje ansökan.

Under antagande, att en dylik nedsättning kommer till stånd från och med ingången af år 1894, torde patentbyråns stat, med ledning af ofvanstående tabeller 1—4, kunna beräknas på följande sätt.

Under de sista 5 åren 1887—92 hafva byråns inkomster stigit med i medeltal 9,600 kronor per år, hvadan, om de nuvarande afgifterna förblefve oförändrade, inkomsterna för 1894 kunna beräknas skola med 19,200 kronor öfverstiga inkomsterna för 1892 (109,600 kr., se tab. 2) och således uppgå till ungefär 128,800 kr.

Under samma tid (åren 1887—92) hafva byråns utgifter stigit med i medeltal 5,800 kronor per år, hvaraf utgifterna för år 1894 kunna beräknas skola med 11,600 kronor öfverstiga utgifterna för år 1892 (87,400 kronor, se tab. 3) och således uppgå till ungefär 99,000 kronor.

Antages nu, att ansökningarnas antal ökas såsom hittills (jmför tab. 1) och under år 1894 stiger till 1,100 samt att endast 20 kronor, i stället för 50, erlägges för desamma, så minskas inkomstsommen med 30 kronor för hvarje patentansökan, således inalles med 33,000 kronor, samt uppgå alltså för 1894 till 95,800 kronor i stället för 128,800. Men å andra sidan komma, emedan ingen återbetalning af afgifter skulle ega rum, utgifterna att minskas med den post, som nu benämnes återställda patent- och registreringsavgifter (se tab. 3) och som (med afdrag för återställda registreringsavgifter cirka 800 kronor) uppgår till 6,100, så att hela utgiftssommen endast blifver 92,900 kronor.

Trots en dylik nedsättning af afgifterna skulle alltså för år 1894 uppstå ett öfverskott af omkring 2,900 kronor.

Då har dock ej beräknats, att antalet ansökningar under 1894 skulle stiga i mer än vanligt mått, ehuru nedsättning skett, ett antagande, som det ofvan anförda exemplet från England visar vara osannolikt, för att icke säga orimligt. En betydlig stegring i ansökningarnas antal kan helt visst förväntas, och det ekonomiska resultatet kommer då att ställa sig mycket gynsammare än som här ofvan beräknats.

Tager man dertill i betraktande, att patentbyråns odisponerade öfverskott redan nu uppgår till nära 103,000 kronor och under 1893 säkerligen i likhet med föregående år ökas med öfver 20,000 kronor (se tab. 4), samt således vid 1894 års början uppgår till omkring 125,000 kronor, äfvensom att den på grund af nedsättningen ökade tillströmningen af patent redan under år 1895 kommer att ansenligt öka patentbyråns ständigt växande och snart hufvudsakligaste inkomstkälla, nemligen årsavgifterna för beviljade patent, torde det vara

tydligt, att ingen som helst betänklighet behöfver lysas mot denna nedsättning, till och med om den skulle hafva till följd, att patentbyråns stat för året 1894 stälde sig något ogynsammare än som här ofvan beräknats. Under de derefter följande åren skall otvifvelaktigt det ökade antalet patent medföra en så betydlig ökning i inkomst af årsafgifterna, att byråns årliga behållningar icke blott komma att uppgå till, utan snart äfven öfverstiga sitt nuvarande belopp.

Slutligen må äfven framhållas, att minskade afgifter för patentansökningar skulle för statsverket medföra den fördel, att ökningsen i patentantal äfven uppstår en proportionel ökning af inkomsterna från stämpelafgifter för patentbref. En fördubbling af patentens antal skulle sålunda höja denna inkomst med omkring 7,000 kronor per år. Någon minskning i den nuvarande årliga inkomsten för stämplars kan naturligtvis icke uppkomma genom den här föreslagna nedsättningen.

Då genom det af mig framställda förslag, *såväl* staten skulle till följd af otvifvelaktig ökning i patentantal beredas afsevärdt högre inkomst i form af stämpelskatt *som* industrien gagnas och särskildt uppfinnareverksamheten vinna uppmuntran och dess förmåner utsträckas till bredare folklager, *utan att* någon risk förefinnes för att patentbyrån ej skall såsom hittills mer än väl bära sina utgifter och omkostnader, får jag vördsamt föreslå,

det Riksdagen måtte för sin del besluta att i nu gällande patentförordning införas följande förändringar:

*3:dje momentet i 4:de §:n* erhåller följande lydelse:

Derjemte åligge sökanden att bifoga den i 11 § stadgade afgift af *tjugu* kronor.

*1:sta stycket i 11 §:n* erhåller följande lydelse:

Vid hvarje ansökning om patent inbetalas till patentmyndigheten, efter ty i 4 § sägs, *tjugu* kronor.

Stockholm den 26 januari 1893.

C. W. Collander.